

Inhoud

<i>Inleiding</i> Mijn verhaal	9
<i>Proloog</i> Basisdebuut	11
Verliefd op de bal	17
Talent	21
Gescout	23
Failliet	27
Post uit Alkmaar	33
Feestjes op woensdagmiddag	39
Oranje	43
Het AZ-logo	47
Het grote stadion	55
Een dag uit mijn voetballeven	61
Aanvoerder	65
Johan Cruyff College	71
Blessures	77
Hyperventilatie	81
Ruzie	85
Beslissing van hogerhand	89
Cynisch klappen	93
Denny Landzaat	97
Eén minuut	101

Almere City	105
Henk de Jong	111
Dubbele operatie	117
Zonder club	123
Roland Kroos	129
Pandemie	135
Pater familias	139
Surrogaatmoeder	143
Het contract	149
Berlijn	153
Nul goals tegen	159
Speelminuten	165
Rode kaart	169
Kleedkammersleutel	173
Templiner See	175
Transferperikelen	177
De beslissing	181
De geur van de kleedkamer	185
Therapie	189
Het witte t-shirt	195
Leven na voetbal	199
<i>Dankwoord</i>	205

INLEIDING

Mijn verhaal

Dit is mijn verhaal. Het verhaal van een jongen die er zijn hele leven van droomde profvoetballer te worden. Elke dag staan honderdduizenden jongens in Nederland op het voetbalveld met diezelfde droom. Om die droom te realiseren, heb ik jarenlang alles gedaan en veel gelaten. Dat moest ook wel, want slechts 8 procent van de spelers in de jeugdopleiding van een profclub haalt uiteindelijk het betaald voetbal.

Uiteindelijk heb ik mijn droom waargemaakt. Nee, ik heb niet de absolute top gehaald. Voor mij was er geen plek in de selectie van Barcelona of Liverpool. Maar ik heb gedurende meerdere seizoenen mijn geld verdiend met voetbal, de sport waar ik zo lang zo veel van gehouden heb. Ik ben toegejuicht in volle stadions, ik heb in luxe hotels gewoond, handtekeningen uitgedeeld en in shirts gespeeld met achterop mijn eigen naam en rugnummer.

Jammer genoeg heb ik ook de andere kant van de voetbaldroom leren kennen.

In dit boek wil ik graag het eerlijke verhaal vertellen.

Compleet met het verdriet en de teleurstellingen, de ieder-voor-zich-mentaliteit, de pesterijen en de angstcultuur. In de jeugdopleiding heb ik misstanden en pedagogische missers meegemaakt die nog steeds voorkomen. En die ervoor zorgen dat spelers afhaken of er zelfs een trauma aan overhouden.

Tegenwoordig is er in de maatschappij gelukkig meer aandacht voor mentale gezondheid. Met dit boek wil ik laten zien dat ook de KNVB werk moet maken van onafhankelijke mentale begeleiding van jonge talenten. Van betere controle op de jeugdopleidingen van de betaaldvoetbalclubs. Van goed opgeleide en liefst ervaren trainers – die niet over grenzen gaan om zichzelf te bewijzen en die om kunnen gaan met prestatiedruk. Van verbetering van al die zaken die echt niet deugen. Als die zorg en aandacht er komen, zullen meer talenten op een goede manier opgeleid worden én hopelijk de kans krijgen hun droom te verwezenlijken.

Het is een reis geweest die ik nooit opnieuw zou boeken.
Dit is mijn verhaal.

Finn Berk

PROLOOG

Basisdebuut

Op een vrijdagavond sta ik voor het eerst in de basisopstelling in een competitiewedstrijd voor sv Babelsberg 03: mijn basisdebuut in het betaald voetbal, tegen Tasmania Berlin. Babelsberg speelt zijn wedstrijden in het Karl-Liebknecht-Stadion in Potsdam, een voorstad van Berlijn. Het is begin december en het sneeuwt; dikke natte sneeuwvlokken dwarrelen door de donkere avondlucht naar beneden. Ik heb er echt zin in. ‘Laat het maar zien,’ zegt de trainer voor de wedstrijd. ‘Vandaag verwacht ik van jou dat we de nul houden. Je hebt zo hard getraind toch? Vanavond is het showtime.’

De dag voor de wedstrijd heb ik vlak voor de training in het spelershome nietsvermoedend een Evergreen en een banaan gegeten. De assistent-trainer heeft dat gezien en hij heeft kennelijk zijn baas op de hoogte gesteld van dit ‘misdrijf’. Wanneer we allemaal op het veld staan, neemt de trainer het woord. ‘Mannen, ik snap waarom we drie wedstrijden op rij verloren hebben.’ Hij kijkt mijn kant op. ‘Finn, begrijp ik het goed, heb jij net nog zitten eten?’

Ik knik. ‘Gewoon een koekje en een banaantje.’

Minutenlang gaat hij helemaal door het lint, kennelijk heb ik me niet helemaal gehouden aan de richtlijnen van de diëtiste. ‘Hoe kan je dat doen, godverdomme. Door jouw onprofessionaliteit zullen we blijven verliezen. *Hast du es verstanden?*’

Ik haal mijn schouders op, de helft heb ik niet eens kunnen verstaan. ‘*Ein bisschen,*’ antwoord ik.

Dit kan hij al helemaal niet waarderen. ‘Was? Ein bisschen?!’

Zijn tirade herhaalt zich nog een keer. Maar tot mijn grote verbazing sta ik 24 uur later zomaar in de basis.

Op de ochtend van de grote dag is mijn vader ’s ochtends vroeg in de auto gestapt voor de rit van zeven uur, van Haarlem naar Berlijn. Het basisdebuut van zijn zoon wil hij voor geen goud missen. Ik heel blij dat ik dit met hem kan delen. Voor ik me bij de selectie meld, slaat hij een arm om me heen. ‘Ik ben trots op je jongen. Ga er vooral van genieten.’

Vlak voor het beginsignaal zoek ik oogcontact met hem, hoog op de tribune. Hij steekt zijn duim op, ik doe hetzelfde.

Zoals bij elke thuiswedstrijd schalt de Britse skaband Madness door de speakers terwijl we klaarstaan om het gras te betreden. Ik voel een lichte spanning, in het betaald voetbal is elke wedstrijd een examen. Falen is geen optie. De toeschouwers schreeuwen de tekst woord voor woord mee.

*Hey you, don't watch that, watch this
This is the heavy heavy monster sound
The nuttiest sound around
So if you've come in off the street
And you're beginning to feel the heat
Well, listen buster
You better start to move your feet
To the rockinest, rock-steady beat of Madness
One step beyond!*

Kippenvel staat op mijn armen, ik heb tranen in mijn ogen. Hier heb ik het allemaal voor gedaan. Als de blazers hun razendsnelle skadeuntje beginnen te spelen, stappen wij het veld op.

Omdat de trainer vanavond geschorst is, nemen de assistent-trainer en Markus Hoffmann samen de honneurs waar. De ervaren Hoffmann is mijn concurrent voor het centrum van de verdediging, maar vandaag is hij geblesseerd. Op voorhand lijkt dit een kansloze wedstrijd te worden, omdat veel basisspelers besmet zijn met corona. Bovendien staat Tasmania Berlin ver boven ons. In de kleedkamer roept Hoffmann ons nog een keer bij elkaar. 'Wij laten jullie vandaag in de steek.' Hij noemt alle namen op van de spelers die er vandaag niet bij kunnen zijn. 'Ik ook, ik ben niet fit. Het spijt me.' Hij kijkt ons een voor een aan. 'Maar jullie gaan het vanavond laten zien. Jullie hebben ons niet nodig. Ik heb alle vertrouwen in jullie.'

Vanaf het eerste fluitsignaal zit ik lekker in de wedstrijd, alle spanning valt onmiddellijk van me af. Ik krijg

meteen een bal, die ik rustig aanneem en naar de links-back naast me speel, precies in zijn voeten. In de eerste minuten maak ik twee perfecte slidings, waarbij ik ook nog de bal verover. Wanneer ik een diepe pass geef naar een van onze spitsen krijg ik een compliment van Hoffmann. Op het moment dat een tegenstander de bal over de zijlijn speelt en het spel een paar seconden stilligt, zwaai ik lachend naar mijn vader. Ik ben totaal ontspannen. De ruststand is 0-0.

De spelers die normaal wissel staan, vechten vandaag voor elkaar. Er is strijd, er is beleving. In de tweede helft juicht het publiek ons steeds meer toe. Dankzij een penalty van David Danko komen we op voorsprong, kort daarna voorkom ik met een slimme schouderduw de gelijkmaker. Een intikker van onze gelegenheidsaanvoerder Peter Lela beslist uiteindelijk de wedstrijd: 2-0 voor Babelsberg.

In de kleedkamer ga ik eerst rustig zitten, ik steun met mijn ellebogen op mijn knieën. Ik doe mijn shirt uit en staar een tijdje naar de vier letters op de achterkant: BERK. Plotseling komt de trainer binnen. De man die me de afgelopen maanden zo op mijn huid heeft gezeten, omhelst me in de kleedkamer. Gearmd zingen we samen uit volle borst de Duitse schlager 'Rosamunde':

*Seb' ich ihre Lippen
Mit dem frohen Lachen
Möcht' ich alles machen
Um Sie mal zu küssen.*

Hoffman drukt me een biertje in mijn handen, het eerste biertje dat ik ooit gedronken heb. Het smaakt me goed, we proosten op de overwinning. Alle ellende van de afgelopen maanden is voor even naar de achtergrond verdwenen. Ik heb mijn basisdebuut gemaakt in het betaald voetbal.

Verliefd op de bal

Vanaf het moment dat ik kan lopen, zien mijn ouders dat ik bovengemiddeld geïnteresseerd ben in de blauwe plastic bal die ze voor mijn tweede verjaardag hebben gekocht. Elke keer als de zachte bal ook maar enigszins in de buurt komt, loop ik er snel op af en trap ik er tegenaan. Dozen Lego en Playmobil blijven jarenlang ongeopend in de kast liggen; ik ben meteen verliefd op de bal. En als ik toch een keer een Lego-doos uitpak, gebruik ik de blokjes ook om ertegenaan te schoppen.

Mijn vader heeft er net als ik lol in en algauw verandert onze Haarlemse woonkamer in een voetbalveldje, met de korte kant van de tafel als doel. De lampen en stoelen gaan aan de kant en urenlang schieten mijn vader en ik de bal naar elkaar toe, afwisselend met links en rechts. Ik vind dit het leukste wat er is. Soms gaat mijn vader op zijn knieën zitten en oefenen we een schouderduw, een andere keer probeer ik slidings uit door op mijn sokken over de vloer te glijden. Alles wat met voetbal te maken heeft, doe ik vol overgave.